

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในสังกัด กรุงเทพมหานคร ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 450 ชุด ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จาก 5 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร และได้รับแบบสอบถามกลับมาเป็นจำนวนที่ใช้ได้จำนวน 420 ชุด โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/ PC+ ผลการศึกษาจะได้นำมาเสนอตามลำดับ 4 ส่วน ตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ปัจจัยชีวิตสังคม)

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาการอบรมเลี้ยงดูเด็กในครอบครัว

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัว

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาสุขภาพจิตของเด็ก

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ข้อมูลปัจจัยชีวิตสังคม

จากข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบปัจจัยด้านชีวิตสังคมดังต่อไปนี้

เพศ

นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 420 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 67.4 เพศชาย จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาของมารดา

มารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 63.8 รองลงมาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 ที่เหลือเป็นอนุปริญญา มัธยมศึกษาตอนปลาย และปริญญาตรี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9

ระดับการศึกษาของบิดา

บิดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3 รองลงมาจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 ที่เหลือเป็นระดับชั้นอนุปริญญา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 13.7

รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เกิน 8,000 บาทต่อเดือน มีจำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 8,001 – 13,000 บาท มีจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 และ มีรายได้ สูงกว่า 13,000 บาท มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9

จำนวนคนที่ต้องเลี้ยงดูในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีจำนวนคนที่ต้องเลี้ยงดู 4 คน มีจำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 จำนวนมากที่สุด 6 – 11 คน มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16 และจำนวนคนน้อยสุดที่ต้องเลี้ยงดู 1 คน มีจำนวน 6 ราย คิดเป็น ร้อยละ 1.4

ผู้ที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วย

ส่วนใหญ่ผู้พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดาจำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 73.8 อยู่กับผู้ปกครอง จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 ที่เหลืออยู่กับญาติและเพื่อน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5

สถานภาพของบิดามารดากับนักเรียน

บิดามารดาอยู่ด้วยกัน 313 คน คิดเป็นร้อยละ 75.2 และบิดามารดาไม่ได้อยู่ด้วยกัน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8

จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา

ส่วนใหญ่จะมีพี่น้อง 2 คนเป็นจำนวน 137 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.6 และมีพี่น้อง 3 คน และ 1 คน จำนวน 161 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.4 ส่วนที่มีพี่น้องมากกว่า 6 คนขึ้นไป มีเพียง 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 4

ลำดับการเกิด

ส่วนใหญ่ในกลุ่มตัวอย่างจะเป็นบุตรคนแรกจำนวน 223 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.1 รองลงมาจะเป็นคนที่ 2 และ 3 จำนวน 164 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.19 เป็นบุตรลำดับที่ 4 ขึ้นไป มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เพศ ชาย	137	32.6	
หญิง	283	67.4	
รวม	420	100.0	
ระดับการศึกษาของมารดา			
ประถมศึกษา	268	63.8	มีผู้ไม่ตอบ 1 คน
มัธยมศึกษาตอนต้น	81	19.3	
มัธยมศึกษาตอนปลาย	23	5.5	
ปวส. หรือ อนุปริญญา	32	7.7	
ปริญญาตรี	15	3.7	
รวม	419	100.0	
ระดับการศึกษาของบิดา			
ประถมศึกษา	227	54.3	มีผู้ไม่ตอบ 5 คน
มัธยมศึกษาตอนต้น	82	19.7	
มัธยมศึกษาตอนปลาย	51	12.3	
ปวส. หรือ อนุปริญญา	37	9.0	
ปริญญาตรี	16	4.0	
สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.7	
รวม	415	100.0	
รายได้ของครอบครัวต่อเดือน			
ไม่เกิน 8,000 บาท	241	57.5	มีผู้ไม่ตอบ 1 คน
8,001 – 13,000 บาท	128	30.6	
13,001 บาทขึ้นไป	50	11.9	
รวม	419	100.0	

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
จำนวนคนที่ต้องเลี้ยงดูในครอบครัว			จำนวนคนที่ต้องเลี้ยงดูเฉลี่ย 4 คน
1 – 2 คน	50	11.9	
3 – 5 คน	303	72.1	
6 คน ขึ้นไป	67	16.0	
รวม	420	100.0	
ผู้ที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วย			
บิดามารดา	309	73.8	
ผู้ปกครอง	82	19.7	มีผู้ไม่ตอบ 3 คน
ญาติ	25	6.2	
เพื่อน	1	0.3	
รวม	417	100.0	
สถานภาพของบิดามารดาของนักเรียน			
อยู่ด้วยกันกับบิดามารดา	313	75.2	
บิดามารดาไม่ได้อยู่ด้วยกัน	101	24.8	มีผู้ไม่ตอบ 6 คน
รวม	414	100.0	
จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา			
ไม่มีพี่น้อง	18	4.3	จำนวนพี่น้องเฉลี่ย 2 คน
1 – 2 คน	210	50.0	
3 – 4 คน	151	36.0	
5 คนขึ้นไป	41	9.7	
รวม	420	100.0	
เป็นบุตรลำดับที่			
1 – 2	332	79.1	
3 – 4	72	17.1	
5 ขึ้นไป	16	3.8	
รวม	420	100.0	

4.2 ผลการศึกษาการอบรมเลี้ยงดูเด็กในครอบครัว

การศึกษาการอบรมเลี้ยงดูเด็กในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็ก 4 แบบ คือ แบบรักสนับสนุน แบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ แบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย และแบบควบคุมน้อยมากกว่าควบคุมมาก ผลการวิจัยมีดังนี้

4.2.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน คือ การที่บิดามารดาปฏิบัติต่อบุตรของตนด้วยการแสดงความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุขของบุตร มีความใกล้ชิดกับบุตร คอยสนับสนุนช่วยเหลือในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.33 โดยเด็กได้รับการเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.6 แต่การที่พ่อแม่สามารถช่วยให้เด็กหายกสุมใจและคลายทุกข์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 2.13 โดยมีค่าต่ำสุด 1 สูงสุด 3 (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2

แสดงค่าเฉลี่ยการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	จำนวน
- พ่อแม่แสดงให้ลูกรู้ว่ารัก	1	3	0.57	2.44	420
- พ่อแม่เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุข	1	3	0.53	2.60	420
- พ่อแม่แสดงให้ลูกรู้ว่าภูมิใจในตัวลูก	1	3	0.53	2.15	420
- พ่อแม่ให้คำปรึกษาแก่ลูก	1	3	0.58	2.32	420
- พ่อแม่พูดคุยด้วยเสียงไพเราะ	1	3	0.52	2.17	420
- พ่อแม่สามารถช่วยให้ลูกหายกสุมใจ	1	3	0.62	2.13	420
- พ่อแม่สนับสนุนให้ลูกทำกิจกรรมที่ลูกชอบ	1	3	0.62	2.51	420
ค่าเฉลี่ยการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนรวม	1	3	0.62	2.33	420

4.2.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ คือ การที่บิดามารดาได้อธิบายเหตุผลให้แก่บุตร ในขณะที่มีการส่งเสริมหรือขัดขวางการกระทำของบุตร หรือลงโทษบุตร และให้รางวัลอย่างเหมาะสม ผลการวิจัยพบว่าพ่อแม่ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์โดยพ่อแม่สนับสนุนเด็กให้ทำสิ่งต่าง ๆ โดยไม่อธิบาย และพ่อแม่จะอารมณ์เสีย มักจะพาลคุณค่าหรือลงโทษเด็กโดยคะแนน (ไม่จริงเลย) มีค่าเฉลี่ยมากเท่ากับ 2.47 และ 2.32 ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.27 โดยมีค่าต่ำสุด 1 สูงสุด 3 (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3

แสดงค่าเฉลี่ยการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

การเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	จำนวน
- พ่อแม่ลงโทษลูกรุนแรงขึ้นอยู่กับอารมณ์	1	3	0.72	2.25	420
- พ่อแม่สนับสนุนให้ลูกทำสิ่งต่าง ๆ โดยไม่อธิบาย	1	3	0.60	2.47	420
- เมื่อพ่อแม่อารมณ์เสียจะพาลคุณค่าหรือโทษลูก					
- พ่อแม่ไม่เคยกล่าวขอโทษลูกเมื่อคุณค่าลูกด้วย	1	3	0.72	2.32	420
ความเข้าใจผิด	1	3	0.74	2.22	420
- พ่อแม่ทำให้ลูกไม่กล้าเข้าหน้าเมื่ออารมณ์เสีย	1	3	0.75	2.07	420
ค่าเฉลี่ยการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์	1	3	0.64	2.27	420
โดยรวม					

4.2.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย

การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย คือ การที่บิดามารดาปฏิบัติต่อเด็กทางด้านการลงโทษต่อเด็กทางจิต เช่น การริบวัตตุสิ่งของ การงดแสดงความรักใคร่ หรือ การลงโทษทางกาย โดยวิธีเมียนติ ผลการวิจัยพบว่าพ่อแม่อบรมเลี้ยงดูเด็กแบบลงโทษทางจิตมากกว่า ทางกาย โดยพ่อแม่ชอบใช้วิธีการลงโทษแบบไม่จำเป็นต้องตีเสมอไปสูงเท่ากับ 3.31 และพ่อแม่มักจะทำให้เด็กเจ็บตัวเมื่อถูกลงโทษน้อยโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.32 ดังนั้นโดยรวมเด็กได้รับการเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 โดยมีค่าต่ำสุด 1 สูงสุด 4 (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4

แสดงค่าเฉลี่ยการเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย

การเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	จำนวน
- พ่อแม่ลงโทษลูกด้วยวิธีทำให้เจ็บตามร่างกาย	1	4	0.99	2.58	420
- เวลาลงโทษ พ่อแม่ไม่เลือกใช้วิธีการตี	1	4	0.90	2.78	420
- พ่อแม่ชอบใช้การตีมากกว่าการกล่าวเตือน	1	4	0.99	2.81	420
- นักเรียนมักเจ็บตัวเมื่อถูกพ่อแม่ลงโทษ	1	4	1.01	2.32	420
- พ่อแม่แสดงให้เห็นเสมอว่าวิธีการลงโทษไม่จำเป็นต้องตีเสมอไป	1	4	0.81	3.31	420
ค่าเฉลี่ยการเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกายโดยรวม	1	4	0.83	2.76	420

4.2.4 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อยมากกว่าควบคุมมาก

การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อยมากกว่าควบคุมมาก คือ การที่บิดามารดาปล่อยให้เด็กรู้จัก คิด ตัดสินใจเองว่าควรทำหรือไม่ควรทำสิ่งใด และเปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง โดยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเด็กมากนัก จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าพ่อแม่ใช้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากโดย พ่อแม่ควบคุมดูแลให้เด็กใช้เงินตามที่เห็นสมควรและคอยสอดส่องดูแลความประพฤติอย่างใกล้ชิด มีค่าเฉลี่ยสูงเท่ากับ 3.35 และ 3.20 ตามลำดับโดยรวมแล้วการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.10 โดยมีค่าต่ำสุด 1 สูงสุด 4 (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5

แสดงค่าเฉลี่ยการเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อยมากกว่าควบคุมมาก

การเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อยมากกว่าควบคุมมาก	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	จำนวน
- พ่อแม่สอดส่องดูแลความประพฤติของลูกอย่างใกล้ชิด	1	4	0.77	3.20	420
- พ่อแม่ไม่ชอบให้ลูกออกนอกบ้านโดยไม่มีผู้ใหญ่ไปด้วย	1	4	0.90	3.09	420
- พ่อแม่ควบคุมดูแลลูกให้ใช้เงินตามที่ท่านเห็นสมควร	1	4	0.76	3.35	420
- พ่อแม่ต้องการให้ลูกเล่ารายละเอียดการไปเที่ยวของลูก	1	4	0.89	2.75	420
ค่าเฉลี่ยการเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อยมากกว่าควบคุมมากโดยรวม	1	4	0.71	3.10	420

4.2.5 การศึกษาความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบต่าง ๆ

จากการอบรมเลี้ยงดูเด็กทั้ง 4 แบบที่พบว่า เด็กได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ ในระดับปานกลางใช้การลงโทษทางจิตสูงกว่าทางกาย และใช้การเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการเลี้ยงดูทั้ง 4 แบบนี้โดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูทุกแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในระดับที่ไม่สูง โดยมีค่าความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ = .226 กับการเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย = .313 และกับการเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก = .368

นอกจากนั้น การเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในระดับที่ไม่สูงเช่นกัน คือมีค่าความสัมพันธ์ = .370 ส่วนการเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์และการเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6

แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบต่าง ๆ

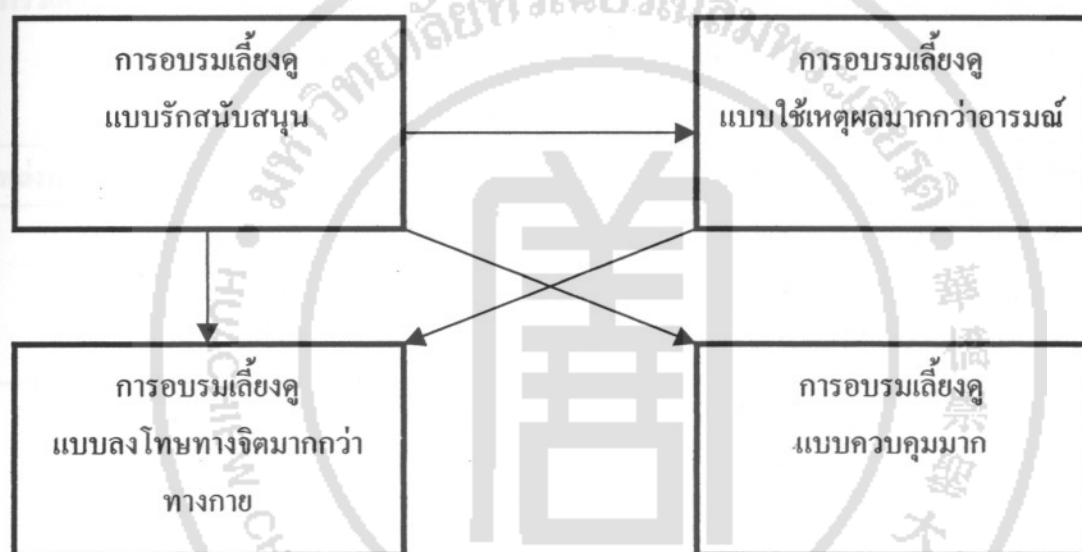
การอบรมเลี้ยงดู	แบบ	แบบใช้เหตุผล มากกว่าอารมณ์	แบบลงโทษ ทางจิตมากกว่า ทางกาย	แบบควบคุมมาก
แบบรักสนับสนุน	1.000			
แบบใช้เหตุผล มากกว่าอารมณ์	0.226**	1.000		
แบบลงโทษ ทางจิตมากกว่า ทางกาย	0.313**	0.370**	1.000	
แบบควบคุมมาก	0.368**	0.032	0.012	1.000

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .001

จากการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบต่าง ๆ สรุปได้ว่า การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่น ๆ ทุกแบบ และการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย (แผนภูมิที่ 4.1)

แผนภูมิที่ 4.1

ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 แบบ

4.2.6 การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก

ในการศึกษาความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ทั้ง 4 แบบ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาของมารดา ระดับการศึกษาของบิดา รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ผู้ที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วย สถานภาพการอยู่ร่วมกันของบิดามารดา จำนวนพี่น้อง และลำดับที่ของนักเรียนในจำนวนพี่น้อง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบความแตกต่างในการเลี้ยงดูทุกแบบ ดังนี้

4.2.6.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

ในการศึกษาเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนกับตัวแปรที่กล่าวมาทุกตัวแปร พบว่ามีตัวแปร 3 ลักษณะที่ทำให้เด็กได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนต่างกัน ได้แก่ ระดับการศึกษาของมารดา ระดับการศึกษาของบิดา และรายได้ ผลการศึกษามีดังนี้

(1) ระดับการศึกษาของมารดากับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน พบว่า มารดาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เลี้ยงดูลูกแบบรักสนับสนุนต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยมารดาที่มีการศึกษาสูงเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.48 ส่วนมารดาที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนต่ำสุด เฉลี่ย 2.30 (ตารางที่ 4.7 และ 4.8)

ตารางที่ 4.7

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ระหว่างผู้ที่มารดามีระดับการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	4	1.497	0.299	2.287	.045*
ภายในกลุ่ม	414	54.212	0.131		
รวม	418	55.709			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .05

ตารางที่ 4.8

ค่าเฉลี่ยการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนระหว่างผู้ที่มารดามีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ประถมศึกษา	268	2.3054	0.3538
มัธยมศึกษาต้น	81	2.3104	0.4212
มัธยมศึกษาตอนปลาย	23	2.4472	0.3481
ปวส. หรือ อนุปริญญา	32	2.4420	0.2956
ปริญญาตรี	15	2.4857	0.2948
รวม	419	2.3299	0.3646

(2) ระดับการศึกษาของบิดากับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน พบว่า บิดาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เลี้ยงดูลูกแบบรักสนับสนุนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยบิดาที่มีการศึกษาระดับปวส. หรือ อนุปริญญาเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.47 ส่วนบิดาที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าเฉลี่ยการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนต่ำสุด เฉลี่ย 2.27 (ตารางที่ 4.9 และ 4.10)

ตารางที่ 4.9

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนระหว่างผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	5	2.147	0.358	2.760	.012*
ภายในกลุ่ม	409	53.562	0.130		
รวม	414	55.709			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .05

ตารางที่ 4.10

ค่าเฉลี่ยการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนระหว่างผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ประถมศึกษา	227	2.2983	0.3863
มัธยมศึกษาต้น	82	2.2700	0.3167
มัธยมศึกษาตอนปลาย	51	2.4090	0.3332
ปวส. หรือ อนุปริญญา	37	2.4749	0.2858
ปริญญาตรี	16	2.4018	0.2721
สูงกว่าปริญญาตรี	2	2.3571	0.9091
รวม	415	2.3299	0.3464

(3) รายได้ของครอบครัวกับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน พบว่า ครอบครัวที่มีระดับรายได้ต่างกัน เลี้ยงดูลูกแบบรักสนับสนุนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครอบครัวที่มีรายได้สูง 13,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป มีการเลี้ยงดูลูกแบบรักสนับสนุนสูงที่สุด เฉลี่ย 2.41 รองลงมาคือครอบครัวที่มีรายได้ระหว่าง 8,000 – 13,000 บาทต่อเดือน เฉลี่ย 2.40 และผู้มีรายได้ไม่เกิน 8,000 บาทมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 2.28 (ตารางที่ 4.11 และ 4.12)

ตารางที่ 4.11

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนระหว่างครอบครัวที่มีระดับรายได้ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	2	1.638	0.546	4.199	.006*
ภายในกลุ่ม	416	54.072	0.130		
รวม	418	55.709			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .01

ตารางที่ 4.12

ค่าเฉลี่ยการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนระหว่างครอบครัวที่มีระดับรายได้ต่างกัน

ระดับรายได้	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ไม่เกิน 8,000 บาท	241	2.2762	0.3878
8,001 – 13,000 บาท	128	2.3984	0.3265
13,001 บาทขึ้นไป	50	2.4114	0.3008
รวม	419	2.3299	0.3646

4.2.6.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

ในการศึกษาเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์กับตัวแปรทุกตัวแปร พบว่ามีตัวแปร 3 ลักษณะที่ทำให้เด็กได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ต่างกัน ได้แก่ เพศของเด็ก ระดับการศึกษาของมารดา และระดับการศึกษาของบิดา ผลการศึกษามีดังนี้

(1) เพศของเด็กกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย พบว่า เด็กหญิงชายได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยเด็กหญิงได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าเด็กชาย เฉลี่ย 2.31 : 2.17 (ตารางที่ 4.13 และ 4.14)

ตารางที่ 4.13

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ระหว่างเพศหญิงและชาย

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	1	1.985	1.985	10.380	.001*
ภายในกลุ่ม	418	79.947	0.191		
รวม	419	81.932			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .01

ตารางที่ 4.14

ค่าเฉลี่ยการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ระหว่างเพศหญิงและชาย

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ชาย	137	2.1664	0.4513
หญิง	283	2.3131	0.4264
รวม	420	2.2652	0.4422

(2) ระดับการศึกษาของมารดากับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ พบว่า มารดาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เลี้ยงดูลูกใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยมารดาที่มีการศึกษาระดับปวส. หรือ อนุปริญญาเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์สูงสุด มีค่าเฉลี่ย 2.46 ส่วนมารดาที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ต่ำสุด เฉลี่ย 1.88 (ตารางที่ 4.15 และ 4.16)

ตารางที่ 4.15

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ระหว่างผู้ที่มารดามีระดับการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	4	2.738	0.548	2.863	.015*
ภายในกลุ่ม	414	79.194	0.191		
รวม	418	81.932			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .05

ตารางที่ 4.16

ค่าเฉลี่ยการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ระหว่างผู้ที่มารดามีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ประถมศึกษา	268	2.2746	0.4339
มัธยมศึกษาต้น	81	2.2914	0.4572
มัธยมศึกษาตอนปลาย	23	2.2000	0.4899
ปวส. หรือ อนุปริญญา	32	2.4563	0.3860
ปริญญาตรี	15	1.8800	0.4057
รวม	419	2.2652	0.4422

(3) ระดับการศึกษาของบิดากับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์พบว่า บิดาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เลี้ยงดูลูกแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยบิดาที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์สูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.29 ส่วนบิดาที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ต่ำสุด เฉลี่ย 1.80 (ตารางที่ 4.17 และ 4.18)

ตารางที่ 4.17

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ระหว่างผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	5	2.147	0.358	2.760	.012*
ภายในกลุ่ม	409	53.562	0.130		
รวม	414	55.709			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .05

ตารางที่ 4.18

ค่าเฉลี่ยการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ระหว่างผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ประถมศึกษา	227	2.2855	0.4411
มัธยมศึกษาต้น	82	2.2537	0.4332
มัธยมศึกษาตอนปลาย	51	2.2784	0.4383
ปวส. หรือ อนุปริญญา	37	2.2486	0.4908
ปริญญาตรี	16	1.9625	0.3030
สูงกว่าปริญญาตรี	2	1.8000	0.2828
รวม	415	2.2652	0.4422

4.2.6.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย

ในการศึกษาเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกายกับตัวแปรทุกตัวแปร พบว่ามีตัวแปรเพียง 1 ลักษณะที่ทำให้เด็กได้รับการเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกายต่างกัน คือ ลำดับการเกิดของเด็ก ผลการศึกษามีดังนี้

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกายพบว่า เด็กที่มีลำดับการเกิดต่างกัน ได้รับการเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่า ทางกายต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยเด็กที่เกิดลำดับที่ 4 ได้รับการเลี้ยงดูแบบลงโทษ ทางจิตมากกว่าทางกายสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.24 ลำดับที่ 3 มีค่าเฉลี่ย 2.88 ลำดับที่ 5 มีค่าเฉลี่ย 2.84 ลำดับที่ 6 ค่าเฉลี่ย 2.89 ส่วนเด็กที่เกิดลำดับที่ 1 มีค่าการได้รับการเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกายต่ำสุด เฉลี่ย 2.70 และลำดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 2.74 (ตารางที่ 4.19 และ 4.20)

ตารางที่ 4.19

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกายระหว่างเด็กที่มีลำดับการเกิดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	5	5.766	1.153	3.007	.011*
ภายในกลุ่ม	409	158.786	0.384		
รวม	414	164.552			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .05

ตารางที่ 4.20

ค่าเฉลี่ยการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกายระหว่างเด็กที่มีลำดับการเกิดต่างกัน

ลำดับการเกิด	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ลำดับที่ 1	223	2.6960	0.6520
ลำดับที่ 2	109	2.7394	0.6022
ลำดับที่ 3	55	2.8764	0.5270
ลำดับที่ 4	17	3.2353	0.5442
ลำดับที่ 5	5	2.8400	0.4561
ลำดับที่ 6 ขึ้นไป	11	2.8909	0.6833
รวม	420	2.7595	0.6267

4.2.6.4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก

ในการศึกษาเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากกับตัวแปรทุกตัวแปร พบว่ามีตัวแปรเพียง 1 ลักษณะที่ทำให้เด็กได้รับการเลี้ยงดูแบบควบคุมมากต่างกัน ได้แก่ เพศของเด็ก ผลการศึกษามีดังนี้

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากระหว่างเพศหญิงและเพศชาย พบว่า เด็กหญิงชายถูกเลี้ยงดูแบบควบคุมมากต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยเด็กหญิงถูกควบคุมมากกว่าเด็กชาย เฉลี่ย 3.15 : 2.98 (ตารางที่ 4.21 และ 4.22)

ตารางที่ 4.21

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากระหว่างเพศหญิงและชาย

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	1	1.985	1.985	10.380	.001*
ภายในกลุ่ม	418	79.947	0.191		
รวม	419	81.932			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .01

ตารางที่ 4.22

ค่าเฉลี่ยการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากระหว่างเพศหญิงและชาย

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ชาย	137	2.9799	0.5441
หญิง	283	3.1528	0.4985
รวม	420	3.0964	0.5195

4.3 ผลการศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัว

การศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัวของเด็กเป็นการสอบถามความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวของเด็ก เป็นการแสดงออกของพ่อแม่ลูกที่มีต่อกันในการดำเนินชีวิต เช่น การวางแผนร่วมกัน การไว้วางใจกัน ความเอาใจใส่ดูแลซึ่งกันและกัน ผลการวิจัยพบว่าครอบครัวของเด็กมีสัมพันธภาพในครอบครัวเฉลี่ยปานกลางค่อนข้างสูง มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 2.64 โดยมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 1 และค่าสูงสุดเท่ากับ 4 (ตารางที่ 4.23)

ตารางที่ 4.23
แสดงค่าเฉลี่ยสัมพันธภาพในครอบครัว

สัมพันธภาพในครอบครัว	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	จำนวน
- พ่อแม่ลูกมักคุยกันเมื่อมีเวลาว่าง	1	4	0.94	2.86	420
- พ่อแม่มักให้ลูกได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะข้อคิด เห็นเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ	1	4	0.96	2.42	420
- พ่อแม่มักให้ลูกร่วมพิจารณาตัดสินใจในการทำงานในบ้าน	1	4	0.98	2.52	420
- พ่อแม่ลูกจะร่วมกันตัดสินใจว่าจะไปไหนในวันหยุด	1	4	0.96	2.00	420
- พ่อแม่มักตัดสินใจร่วมกับลูกในการซื้อสิ่งสำคัญ	1	4	1.03	2.55	420
- พ่อแม่มักสนับสนุนความสามารถพิเศษของลูก	1	4	1.02	2.95	420
- เมื่อลูกมีปัญหาหนักใจ พ่อแม่มักช่วยคลี่คลายให้	1	4	0.99	2.53	420
- พ่อแม่ดูแลเอาใจใส่ใกล้ชิดเมื่อลูกไม่สบาย	1	4	0.91	3.20	420
- พ่อแม่มักให้ความเป็นกันเองกับลูก	1	4	0.97	3.00	420
- พ่อแม่มีเวลาพอที่จะให้ความเอาใจใส่ลูก	1	4	0.90	2.60	420
- พ่อแม่แสดงให้เห็นว่ารักลูกทั้งคำพูดและการกระทำ	1	4	0.97	2.64	420
- เมื่อมีปัญหา ลูกมักปรึกษาหารือกับพ่อแม่	1	4	0.95	2.41	420
- เมื่อลูกสอบได้คะแนนดี พ่อแม่มักให้รางวัล	1	4	1.06	2.35	420
- เมื่อลูกทำงานพลาด พ่อแม่มักให้คำแนะนำแก้ไข	1	4	0.93	2.66	420
- พ่อแม่มักปรึกษาหารือกันเมื่อมีปัญหา	1	4	0.99	2.71	420
- พ่อแม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน	1	4	0.96	2.80	420
- พ่อแม่พูดจากด้อยที่ด้อยอาศัย	1	4	0.92	2.60	420
ค่าเฉลี่ยสัมพันธภาพในครอบครัวโดยรวม	1	4	0.95	2.64	420

จากสัมพันธภาพในครอบครัวของเด็กที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กโดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดูเด็กทุกแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยสัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูเด็กแบบรักสนับสนุนในระดับปานกลาง ค่าความสัมพันธ์ = .663 กับการเลี้ยงดูแบบควบคุมมากในระดับต่ำกว่าปานกลางเล็กน้อย = .435 ส่วนการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์และแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกายมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ค่าความสัมพันธ์ = .192 และ .245 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.24)

ตารางที่ 4.24

แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก

การอบรมเลี้ยงดูเด็ก	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
แบบรักสนับสนุน	.663**
แบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์	.192**
แบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย	.245**
แบบควบคุมมาก	.435**

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .001

4.4 ผลการศึกษาสุขภาพจิตของเด็ก

ในการศึกษาสุขภาพจิตของเด็กซึ่งผู้วิจัยวัดระดับสุขภาพจิตจากแบบสอบถามประเมินพฤติกรรมเด็กอายุ 11 – 16 ปี ซึ่งได้คัดกรองพฤติกรรมเด็กแยกเป็นลักษณะพฤติกรรมด้านบวก และด้านลบ โดยจัดกลุ่มเป็นพฤติกรรม 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพฤติกรรมด้านอารมณ์ กลุ่มพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง กลุ่มพฤติกรรมเกรง กลุ่มพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนและกลุ่มพฤติกรรมด้านสัมพันธภาพทางสังคมผลการวิจัยมีดังนี้

- พฤติกรรมด้านอารมณ์ มีค่าเฉลี่ย 4.11 ซึ่งแสดงว่ามีอารมณ์ปกติ
- พฤติกรรมด้านเกรง มีค่าเฉลี่ย 3.64 ซึ่งแสดงว่ามีความเกรงปกติ
- พฤติกรรมด้านอยู่ไม่นิ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.19 ซึ่งแสดงว่าความอยู่ไม่นิ่งปกติ
- พฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน มีค่าเฉลี่ย 2.82 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กับเพื่อนปกติ
- พฤติกรรมด้านสัมพันธภาพทางสังคม มีค่าเฉลี่ย 6.50แสดงว่ามีพฤติกรรมด้านนี้ดี

ตารางที่ 4.25

แสดงค่าเฉลี่ยสุขภาพจิต

พฤติกรรม	ช่วงคะแนน	ค่าเฉลี่ย	จำนวน	การแปลความ
- กลุ่มพฤติกรรมด้านอารมณ์	0 – 10	4.11	419*	ปกติ
- กลุ่มพฤติกรรมเกรง	0 – 10	3.64	420	ปกติ
- กลุ่มพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง	0 – 10	4.19	420	ปกติ
- กลุ่มพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน	0 – 10	2.82	419*	ปกติ
- กลุ่มพฤติกรรมด้านสัมพันธภาพทางสังคม	0 - 10	6.50	420	ปกติ

* มีผู้ตอบไม่ครบ

4.4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตด้านต่าง ๆ

ในการศึกษาสุขภาพจิตของเด็กทั้ง 5 ด้าน อันได้แก่ ด้านอารมณ์ ด้านพฤติกรรมเกราะ ด้านการอยู่ไม่นิ่ง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน และด้านสัมพันธ์ภาพทางสังคมนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง สุขภาพจิตทุกด้าน โดยใช้การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตทุกลักษณะ พบว่า สุขภาพจิตของเด็กลักษณะต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ดังนี้ (ตารางที่ 4.26)

- สุขภาพจิตด้านอารมณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านพฤติกรรมเกราะ (.271) ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน (.243) และด้านสัมพันธ์ภาพทางสังคม (.144) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
- สุขภาพจิตด้านพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านพฤติกรรมเกราะ (.197) และด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน (.143) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
- สุขภาพจิตด้านพฤติกรรมเกราะมีความสัมพันธ์ทางลบกับด้านความสัมพันธ์ภาพทางสังคม (.110) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.26

แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตของเด็กทั้ง 5 ด้าน

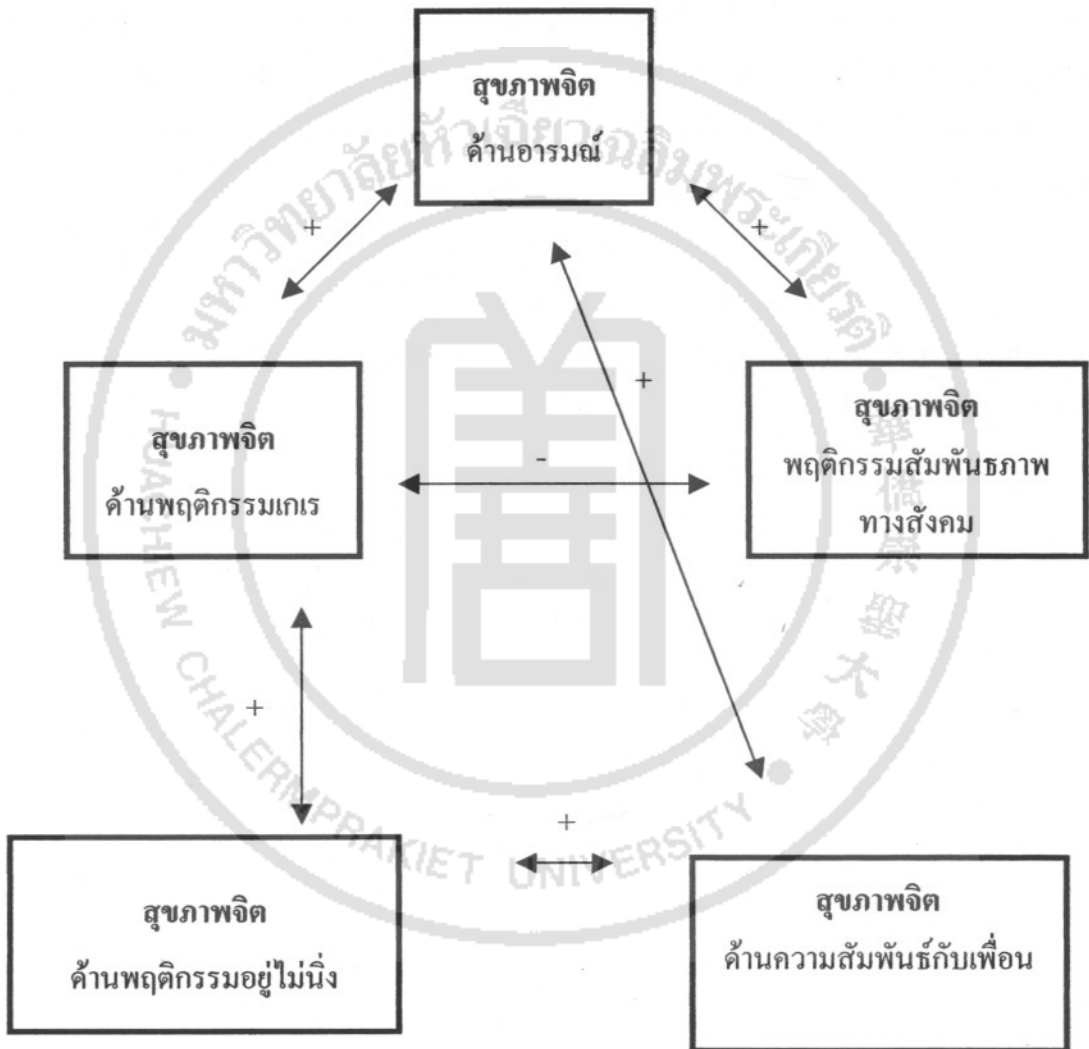
สุขภาพจิต	ด้านอารมณ์	ด้านอยู่ไม่นิ่ง	ด้านเกราะ	ด้านสัมพันธ์กับเพื่อน	ด้านสัมพันธ์ภาพทางสังคม
ด้านอารมณ์	1.000				
ด้านอยู่ไม่นิ่ง	.095	1.000			
ด้านเกราะ	.271**	.197**	1.000		
ด้านสัมพันธ์กับเพื่อน	.243**	.143**	.055	1.000	
ด้านสัมพันธ์ภาพทางสังคม	.144**	-.030	-.110*	-.060	1.000

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .001

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .01

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาสุขภาพจิตของเด็กในแต่ละด้านที่กล่าวมา สามารถสรุปเป็นแผนภูมิที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรได้ดังนี้ (แผนภูมิที่ 4.2)

แผนภูมิที่ 4.2
ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตด้านต่าง ๆ

4.4.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตของเด็ก

ในการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตทั้ง 5 ด้านของเด็ก อันได้แก่ ด้านอารมณ์ ด้านพฤติกรรมเกราะ ด้านการอยู่ไม่นิ่ง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน และด้านสัมพันธภาพทางสังคม นั้น ผู้วิจัยแยกปัจจัยเป็น 3 กลุ่ม คือ ปัจจัยด้านชีวสังคม ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูและปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ผลการวิจัยมีดังนี้

4.4.2.1 ปัจจัยด้านชีวสังคมกับสุขภาพจิตของเด็ก

ปัจจัยด้านชีวสังคมที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตของเด็ก ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา รายได้ของครอบครัว ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย สถานภาพของบิดามารดา จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา และลำดับการเกิด ผลการวิจัยพบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ สุขภาพจิต 3 ด้าน ได้แก่ ด้านอารมณ์ ด้านพฤติกรรมเกราะและด้านสัมพันธภาพทางสังคม ดังนี้

(1) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตด้านอารมณ์

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตด้านอารมณ์ได้แก่ เพศและลำดับการเกิดของเด็กดังนี้

(1.1) เพศ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสุขภาพจิตด้านอารมณ์ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย พบว่า เด็กหญิงเขามีระดับปัญหาสุขภาพจิตต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยเด็กหญิงมีระดับปัญหาสุขภาพจิตด้านนี้สูงกว่าเด็กชาย เฉลี่ย 4.44 : 3.43 (ตารางที่ 4.27 และ 4.28)

ตารางที่ 4.27

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสุขภาพจิตด้านอารมณ์ระหว่างเพศหญิงและชาย

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	1	93.225	93.225	24.192	.000*
ภายในกลุ่ม	417	1606.942	3.854		
รวม	418	1700.167			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .001

ตารางที่ 4.28

ค่าเฉลี่ยสุขภาพจิตด้านอารมณ์ระหว่างเพศหญิงและชาย

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ชาย	137	3.4307	.1748
หญิง	282	4.4362	.1144
รวม	419	4.1074	9.853E-02

(1.2) ลำดับการเกิดของเด็ก

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสุขภาพจิตด้านอารมณ์ระหว่างผู้มีลำดับการเกิดต่างกัน พบว่า ผู้ลำดับการเกิดต่างกันมีระดับปัญหาสุขภาพจิตต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่เกิดเป็นลำดับที่ 2 มีระดับปัญหาสุขภาพจิตด้านนี้สูงที่สุดเฉลี่ย 4.53 รองลงมาคือผู้ที่เกิดเป็นลำดับที่ 3 ค่าเฉลี่ย 4.47 ส่วนผู้ที่มีระดับปัญหาสุขภาพจิตต่ำสุดคือ ผู้ที่เกิดในลำดับที่ 5 ขึ้นไป ค่าเฉลี่ย 3.25 (ตารางที่ 4.29 และ 4.30)

ตารางที่ 4.29

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสุขภาพจิตด้านอารมณ์ระหว่างเพศเด็กที่มีลำดับการเกิดต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	4	49.989	12.497	3.135	.015*
ภายในกลุ่ม	414	1650.178	3.986		
รวม	418	1700.167			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .05

ตารางที่ 4.30

ค่าเฉลี่ยสุขภาพจิตด้านอารมณ์ระหว่างเด็กที่มีลำดับการเกิดต่างกัน

ลำดับการเกิด	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ลำดับที่ 1	223	3.9058	2.0056
ลำดับที่ 2	108	4.5278	1.9357
ลำดับที่ 3	55	4.4727	1.9707
ลำดับที่ 4	17	3.7059	2.2013
ลำดับที่ 5 ขึ้นไป	16	3.2500	2.1448
รวม	419	4.1074	2.0168

(2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมเกร

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมเกรมี 3 ปัจจัย ได้แก่ เพศ รายได้ของครอบครัวและผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย ดังนี้

(2.1) เทส

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสุขภาพจิตด้านพฤติกรรม
 เภระหว่างเพศหญิงและเพศชาย พบว่า เด็กหญิงชายมีระดับปัญหาสุขภาพจิตต่างกันอย่างมีนัย
 สำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยเด็กหญิงระดับปัญหาสุขภาพจิตด้านนี้ต่ำกว่าเด็กชายเฉลี่ย 3.45 :
 4.04 (ตารางที่ 4.31 และ 4.32)

ตารางที่ 4.31

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสุขภาพจิตด้านพฤติกรรม
 ระหว่างเพศหญิงและชาย

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	1	31.505	31.505	17.774	.000*
ภายในกลุ่ม	418	740.924	1.773		
รวม	419	772.429			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .001

ตารางที่ 4.32

ค่าเฉลี่ยสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมระหว่างเพศหญิงและชาย

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ชาย	137	4.0365	1.4522
หญิง	283	3.4523	1.2690
รวม	420	3.6429	1.3578

(2.2) รายได้ของครอบครัว

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมเกร พบว่า เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีระดับรายได้ต่างกันมีสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมเกรต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กที่ครอบครัวที่มีรายได้สูง 13,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป มีระดับปัญหาสุขภาพจิตต่ำสุด เฉลี่ย 3.58 รองลงมา คือ เด็กที่ครอบครัวมีรายได้น้อย ไม่เกิน 8,000 บาท มีค่าเฉลี่ย 3.63 ส่วนเด็กที่ครอบครัวมีรายได้ปานกลาง ระหว่าง 8,000 – 13,000 บาทต่อเดือน มีระดับการมีปัญหาสุขภาพจิตสูงสุด เฉลี่ย คือ 3.65 (ตารางที่ 4.33 และ 4.34)

ตารางที่ 4.33

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมเกรระหว่างเด็กที่ครอบครัวมีระดับรายได้ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	2	1.638	0.546	4.199	.006*
ภายในกลุ่ม	416	54.072	0.130		
รวม	418	55.709			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .01

ตารางที่ 4.34

ค่าเฉลี่ยสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมเกรระหว่างเด็กที่ครอบครัวมีระดับรายได้ต่างกัน

ระดับรายได้	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ไม่เกิน 8,000 บาท	241	3.6349	1.3721
8,001 – 13,000 บาท	128	3.6484	1.3077
13,001 บาทขึ้นไป	50	3.5800	1.3107
รวม	419	3.6429	1.3578

(2.3) ผู้ที่เด็กอาศัยอยู่ด้วย

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมเกร พบว่า เด็กที่อาศัยอยู่กับบุคคลต่างก็มีสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมเกรต่างกันอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา มีระดับปัญหาสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมเกรสูงสุด เฉลี่ย 3.66 รองลงมา คือ เด็กที่อาศัยอยู่กับผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ย 3.54 ส่วนเด็กที่อาศัยอยู่กับญาติ มีระดับการมีปัญหาสุขภาพจิตต่ำสุด เฉลี่ย คือ 3.48 (ตารางที่ 4.35 และ 4.36)

ตารางที่ 4.35

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมเกร
ระหว่างเด็กที่อาศัยอยู่กับบุคคลต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	3	21.149	5.287	2.921	.021*
ภายในกลุ่ม	415	751.280	1.810		
รวม	419	772.429			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .01

ตารางที่ 4.36

ค่าเฉลี่ยสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมเกรระหว่างเด็กที่อาศัยอยู่กับบุคคลต่างกัน

บุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ด้วย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
บิดามารดา	309	3.6602	1.3524
ผู้ปกครอง	82	3.5376	1.2557
ญาติ	25	3.4800	1.5578
รวม	420	3.6429	1.3578

(3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมสัมพันธ์สภาพทางสังคม
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมสัมพันธ์สภาพทางสังคมมีเพียง
ปัจจัยเดียว ได้แก่ เพศ ดังนี้

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสุขภาพจิตด้าน
พฤติกรรมสัมพันธ์สภาพทางสังคมระหว่างเพศหญิงและเพศชาย พบว่า เด็กหญิงชายมีระดับปัญหา
สุขภาพจิตต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยเด็กหญิงระดับปัญหาสุขภาพจิตด้านนี้
สูงกว่าเด็กชาย เฉลี่ย 6.73 : 6.04 (ตารางที่ 4.37 และ 4.38)

ตารางที่ 4.37

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสุขภาพจิตด้านพฤติกรรม
สัมพันธ์สภาพทางสังคมระหว่างเพศหญิงและชาย

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	1	44.131	44.131	15.595	.000*
ภายในกลุ่ม	418	1182.867	2.830		
รวม	419	1226.998			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .001

ตารางที่ 4.38

ค่าเฉลี่ยสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมสัมพันธ์สภาพทางสังคมระหว่างเพศหญิงและชาย

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ชาย	137	6.0365	1.6908
หญิง	283	6.7279	1.6780
รวม	420	6.5024	1.7113

4.4.2.2 ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัวกับสุขภาพจิตของเด็ก

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัวกับสุขภาพจิตของเด็ก โดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวของเด็กมีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตของเด็กเพียงบางด้านในระดับต่ำ โดยพบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางลบกับ สุขภาพจิตด้านอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (สัมพันธภาพในครอบครัวของเด็กมีปัญหา สุขภาพจิตน้อย) และมีความสัมพันธ์ทางลบกับสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมบางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (สัมพันธภาพในครอบครัวดี เด็กมีปัญหาสุขภาพจิตน้อย) และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ สุขภาพจิตด้านสัมพันธภาพทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (สัมพันธภาพในครอบครัวดี เด็กมีสัมพันธภาพทางสังคมสูง) (ตารางที่ 4.39)

ตารางที่ 4.39

แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับสุขภาพจิตของเด็ก

สุขภาพจิต	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ด้านอารมณ์	-.103*
ด้านพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง	.005
ด้านพฤติกรรมเกรง	-.201**
ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน	-.056
ด้านสัมพันธภาพทางสังคม	.133**

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .001

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .01

4.4.3 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็ก

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็ก ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบปกติ โดยมีตัวแปรทั้งหมด 18 ตัวแปร เป็นตัวแปรอิสระ 13 ตัวแปร คือ เพศ การศึกษาของมารดา การศึกษาของบิดา รายได้ของครอบครัว ผู้ที่เด็กอยู่อาศัยด้วย สถานภาพสมรสของบิดามารดา จำนวนพี่น้อง ลำดับการเกิด การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ การเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก และสัมพันธภาพในครอบครัว ส่วนตัวแปรตามได้แก่ สุขภาพจิตทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ ด้านพฤติกรรมแกร ด้านพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน พฤติกรรมด้านสัมพันธภาพทางสังคม ซึ่งตัวแปรทั้งหมดมีลักษณะข้อมูล ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด สัมประสิทธิ์ ของตัวแปรดังปรากฏในตารางที่ 4.40 และผลการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรทุกตัวพบว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันไม่สูง (ตารางที่ 4.41) ไม่เป็นผลเสียต่อการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ จากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ในสมการถดถอยพหุคูณ โดยแยกเป็น 5 สมการ ดังนี้

1. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กด้านอารมณ์
2. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กด้านอยู่ไม่นิ่ง
3. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กด้านแกร
4. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน
5. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กด้านสัมพันธภาพทางสังคม

ตารางที่ 4.40

ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และลักษณะของตัวแปรในสมการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ
เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็ก

ตัวแปร	ค่า ต่ำสุด	ค่า สูงสุด	ค่า เฉลี่ย	ลักษณะตัวแปร
เพศ	0	1		1=ชาย 0=หญิง
การศึกษาของมารดา	1	5	1.67	1=ประถมศึกษา
การศึกษาของบิดา	1	6	1.87	2=ม.ต้น 3=ม.ปลาย 4=ปวส อนุฯ 5=ป.ตรี 6=สูงกว่าป.ตรี
รายได้	1	3	1.54	1=ไม่เกิน 8,000 บาท 2=8,001 - 13,000 บาท 3=13,001 บาทขึ้นไป
ผู้ที่เด็กอยู่อาศัยด้วย	0	1		1=อยู่กับพ่อแม่ 0=ไม่ อยู่
สถานภาพสมรสของบิดามารดา	0	1		อยู่
จำนวนพี่น้อง	0	15	2.65	1=อยู่ด้วยทั้งหมด 0=ไม่อยู่
ลำดับการเกิด	1	9	1.84	
การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	1	3	2.33	
การเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์	1	3	2.27	
การเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย	1	4	2.76	
การเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก	1	4	3.10	
สัมพันธภาพในครอบครัว	1	4	2.64	
สุขภาพจิตด้านอารมณ์	1	10	4.11	
สุขภาพจิตด้านพฤติกรรมเกร	1	9	3.64	
สุขภาพจิตด้านพฤติกรรมอยู่ไม่สุข	1	9	4.19	
สุขภาพจิตด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน	1	8	2.82	
สุขภาพจิตด้านสัมพันธภาพทางสังคม	1	10	6.50	

4.4.3.1. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กด้านอารมณ์

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กในด้านอารมณ์ในสมการวิเคราะห์ถดถอย พหุคูณ ซึ่งมีตัวแปรอิสระทั้งหมด 13 ตัวแปร ได้แก่ เพศ การศึกษาของมารดา การศึกษาของบิดา รายได้ ผู้ที่เด็กอาศัยอยู่ด้วย สถานภาพสมรสของบิดามารดา จำนวนพี่น้อง ลำดับการเกิด การเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุน แบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ แบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย แบบควบคุมมากและสัมพันธ์ภาพในครอบครัว และตัวแปรตาม คือ สุขภาพจิตของเด็กด้านอารมณ์ พบว่าตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตของเด็กด้านอารมณ์ในระดับต่ำ ($R = 0.365$) และสามารถอธิบายความผันแปรของสุขภาพจิตในระดับที่ค่อนข้างน้อย คือ พหุการณ์ได้เพียงร้อยละ 13.3 ($R^2 = .133$) (ตารางที่ 4.42) โดยมีตัวแปรที่มี อิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กเพียง 3 ตัวแปร ได้แก่ เพศ (เพศหญิงมีระดับปัญหาสุขภาพจิตสูงกว่าเพศชาย) การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากมีระดับปัญหาสุขภาพจิตด้านอารมณ์น้อย หากได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อยมีระดับปัญหาสุขภาพจิตด้านอารมณ์มาก) และการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ (เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากมีระดับปัญหาสุขภาพจิตด้านอารมณ์น้อย เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์มากมีระดับปัญหาสุขภาพจิตด้านอารมณ์มาก)

ตารางที่ 4.41

แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทุกตัวในสมการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้งหมดเพื่อศึกษาปัจจัย
ที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตต่อสุขภาพจิตของแม่

	RELAT	BROT	GENDER	MARI	ED2	PUNISH	INC	ED1	REASON	LEVEL	CON	LIVE	LOVE
	TROL												
RELAT	1.000												
BROT	.065	1.000											
GENDER	.023	-.036	1.000										
MARI	-.022	-.102	-.037	1.000									
ED2	.041	.119	-.007	-.009	1.000								
PUNISH	-.029	-.061	.021	.043	-.004	1.000							
INC	-.081	-.029	-.126	-.019	-.276	-.030	1.000						
ED1	.038	.089	-.062	.064	-.303	-.003	-.083	1.000					
REASON	-.032	.106	.123	.028	.136	-.317	-.060	.073	1.000				
LEVEL	-.035	-.415	.078	.145	-.008	-.099	.045	.030	.030	1.000			
CONTROL	-.274	-.065	.151	.031	-.016	.125	-.010	-.037	.062	.036	1.000		
LIVE	.017	-.022	.056	-.372	.100	-.010	-.018	.079	.085	-.102	-.012	1.000	
LOVE	-.351	-.071	-.036	-.027	-.083	-.189	-.013	-.104	-.113	.009	-.146	-.054	1.000

ตารางที่ 4.42

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตด้านอารมณ์

ตัวแปร	B	Std.Err	Beta	t	Sig.
-เพศ	-1.105	.210	-.257	-5.215	.000
-การศึกษาของมารดา	2.598E02	.097	.014	.268	.789
-การศึกษาของบิดา	.100	.091	.060	1.104	.270
-รายได้	.222	.146	-.078	-1.523	.218
-ผู้ที่เด็กอยู่อาศัยด้วย	-.177	.272	-.038	-.650	.516
-สถานภาพสมรสของบิดามารดา	.391	.249	.093	1.569	.117
-จำนวนพี่น้อง	-1.52E02	.064	-.013	-.237	.813
-ลำดับการเกิด	-.2321E02	.086	-.014	-.269	.788
-การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	-1.329	.365	-.241	-3.639	.000
-การเลี้ยงดูแบบไร้เหตุผลมากกว่าอารมณ์	-0.601	.242	-.132	-2.481	.014
-การเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย	.284	.172	.088	1.651	.100
-การเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก	-3.963E02	.209	-.010	-.190	.849
สัมพันธภาพในครอบครัว	.220	.220	.042	.642	.521

R = .365

R² = .133R² Adj. = .104

F = 4.670

Sig. = .000

CHALERM PRAKIET UNIVERSITY

4.4.3.2 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กด้านอยู่ไม่นิ่ง

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กในด้านอยู่ไม่นิ่งในสมการวิเคราะห์ถดถอย พหุคูณ ซึ่งมีตัวแปรอิสระทั้งหมด 13 ตัวแปร ได้แก่ เพศ การศึกษาของมารดา การศึกษาของบิดา วาฮได้ ผู้ที่เด็กอาศัยด้วย สถานภาพของบิดามารดา จำนวนพี่น้อง ลำดับการเกิด การเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุน แบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ แบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย แบบควบคุมมาก และสัมพันธภาพในครอบครัว และตัวแปรตาม คือ สุขภาพจิตของเด็กด้านอยู่ไม่นิ่ง พบว่าตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับ สุขภาพจิตของเด็กด้านอยู่ไม่นิ่งในระดับต่ำ ($R = 0.346$) และสามารถอธิบาย ความผันแปรของสุขภาพจิตในระดับที่ค่อนข้างน้อย คือ พยากรณ์ได้เพียงร้อยละ 12.0 ($R^2 = .120$) (ตารางที่ 4.43) โดยมีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กเพียง 4 ตัวแปร ได้แก่ ผู้ที่เด็กอาศัย ด้วย (เด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดามีปัญหาสุขภาพจิตด้านอยู่ไม่นิ่งมากกว่าเด็กที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น) การเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ (เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากมีระดับการอยู่ไม่ นิ่งน้อยกว่าเด็กที่ถูกเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์) การเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย (เด็กที่ ได้รับ การเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่ามีระดับการอยู่ไม่นิ่งน้อยกว่าเด็กที่ถูกเลี้ยงดูแบบลงโทษ ทางกายมากกว่า) และการเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย (เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบควบคุมมากมีระดับ การอยู่ไม่นิ่งน้อยกว่าเด็กที่ถูกเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย)

ตารางที่ 4.43

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตด้านอยู่ในเมือง

ตัวแปร	B	Std.Err	Beta	t	Sig.
-เพศ	-6.108E02	.208	-.015	-.296	.767
-การศึกษาของมารดา	-7.475E02	.096	-.041	-.780	.439
-การศึกษาของบิดา	-3.307E03	.090	-.002	-.037	.971
-รายได้	.240	.144	.085	1.663	.097
-ผู้ที่เด็กอยู่อาศัยด้วย	.597	.269	.131	2.214	.027
-สถานภาพสมรสของบิดามารดา	-.411	.247	-.099	-1.669	.096
-จำนวนพี่น้อง	-7.379E02	.064	-.062	-1.159	.247
-ลำดับการเกิด	5.703E02	.068	.036	.667	.505
-การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	-.186	.361	-.034	-.516	.606
-การเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์	-.693	.240	-.154	-2.890	.004
-การเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย	-.350	.170	-.111	-2.060	.040
-การเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก	-.437	.270	-.114	-2.115	.035
-สัมพันธภาพในครอบครัว	-.310	.218	-.094	-1.424	.155

R = .346

R² = .120R² Adj. = .091

F = 4.148

Sig. = .000

4.4.3.3 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กด้านเกร

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กในด้านพฤติกรรมเกรในสมการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ซึ่งมีตัวแปรอิสระทั้งหมด 13 ตัวแปร ได้แก่ เพศ การศึกษาของมารดา การศึกษาของบิดา รายได้ผู้ปกครองอาศัยด้วย สถานภาพของบิดามารดา จำนวนพี่น้อง ลำดับการเกิด การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ แบบหลงใหลทางจิตมากกว่าทางกาย แบบควบคุมมาก และสัมพันธภาพในครอบครัว และตัวแปรตาม คือ สุขภาพจิตของเด็กด้านพฤติกรรมเกรพบว่าตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตของเด็กด้านพฤติกรรมเกรในระดับต่ำ ($R = 0.351$) และสามารถอธิบายความผันแปรของ สุขภาพจิตในระดับที่ค่อนข้างน้อย คือ พยากรณ์ได้เพียงร้อยละ 12.3 ($R^2 = .123$) (ตารางที่ 4.44) โดยมีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กด้านพฤติกรรมเกรเพียง 5 ตัวแปร ได้แก่ เพศ (เด็กชายมีระดับปัญหาด้านพฤติกรรมเกรสูงกว่าเด็กหญิง) จำนวนพี่น้อง (เด็กที่มีจำนวนพี่น้องมากมีปัญหาด้านพฤติกรรมเกรน้อยกว่าเด็กที่มีจำนวนพี่น้องน้อย) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากมีระดับปัญหาด้านพฤติกรรมเกรน้อยกว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย) การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก (เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบควบคุมมากมีระดับปัญหาด้านพฤติกรรมเกรน้อยกว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย) และสัมพันธภาพในครอบครัว (เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีสัมพันธภาพในครอบครัวดีมีระดับปัญหาด้านพฤติกรรมเกรมากกว่าเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีสัมพันธภาพไม่ดี)

ตารางที่ 4.44

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตด้านพฤติกรรมกร

ตัวแปร	B	Std.Err	Beta	t	Sig.
-เพศ	.575	.143	.197	4.014	.000
-การศึกษาของมารดา	-4.863E02	.066	-.039	-.737	.461
-การศึกษาของบิดา	4.224E02	.062	.037	.684	.494
-รายได้	-.102	.099	-0.52	-1.022	.307
-ผู้ที่เด็กอยู่อาศัยด้วย	-2.594E02	.185	-.008	-.140	.889
-สถานภาพสมรสของบิดามารดา	.232	.170	.081	1.366	.173
-จำนวนพี่น้อง	-.109	.044	-.134	-2.495	.013
-ลำดับการเกิด	1.514E02	.059	.014	.257	.797
-การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	-.739	.248	-.198	-2.977	.003
-การเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์	-.105	.165	-.034	-.635	.526
-การเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย	-8.184E02	.117	-.038	-.701	.484
-การเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก	-.373	.142	-.142	-2.626	.009
-สัมพันธภาพในครอบครัว	.531	.150	.233	3.537	.000

R = .351

R² = .123R² Adj. = .094

F = 4.290

Sig. = .000

CHALERMPRAKIEI UNIVERSITY

4.4.3.4 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กในด้านพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนในสมการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ซึ่งมีตัวแปรอิสระทั้งหมด 13 ตัวแปร ได้แก่ เพศ การศึกษาของมารดา การศึกษาของบิดา รายได้ ผู้ที่เด็กอาศัยด้วย สถานภาพของบิดามารดา จำนวนพี่น้อง ลำดับการเกิด การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ แบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย แบบควบคุมมากและสัมพันธ์ภาพในครอบครัว และตัวแปรตาม คือ สุขภาพจิตของเด็กด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนพบว่าตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตของเด็กด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนในระดับต่ำ ($R = 0.188$) และสามารถอธิบายความผันแปรของสุขภาพจิตในระดับน้อยมาก คือ พหุการณ์ได้เพียงร้อยละ 3.5 ($R^2 = 0.035$) (ตารางที่ 4.45) โดยมีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนเพียงตัวแปรเดียว ได้แก่ สถานภาพสมรสของบิดามารดา (เด็กที่บิดามารดาอยู่ร่วมกันมีระดับปัญหาสุขภาพจิตด้านสัมพันธ์กับเพื่อนมากกว่าเด็กที่บิดามารดาไม่ได้อยู่ร่วมกัน)

ตารางที่ 4.45

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน

ตัวแปร	B	Std.Err	Beta	t	Sig.
-เพศ	.212	.171	.064	1.243	.214
-การศึกษาของมารดา	9.357E02	.079	.066	1.192	.234
-การศึกษาของบิดา	6.625E02	.073	.051	.901	.368
-รายได้	-9.966E02	.118	-.045	-.842	.400
-ผู้ที่เด็กอยู่อาศัยด้วย	-.345	.221	-.097	-1.563	.119
-สถานภาพสมรสของบิดามารดา	.450	.202	.139	2.227	.026
-จำนวนพี่น้อง	4.886E02	.052	.053	.936	.350
-ลำดับการเกิด	8.657E03	.070	.007	.124	.902
-การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	-.202	.296	-.048	-.682	.496
-การเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์	-5.569E02	.196	-.016	-.283	.777
-การเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย	.108	.139	.044	.777	.438
-การเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก	.183	.169	.063	1.112	.267
-สัมพันธ์ภาพในครอบครัว	-.151	.179	-.059	-.847	.397

R = .118

R² = .035R² Adj. = .004

F = 1.115

Sig. = .334

4.4.3.5 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กด้านสัมพันธภาพทางสังคม

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กในด้านสัมพันธภาพทางสังคมในสมการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ซึ่งมีตัวแปรอิสระทั้งหมด 13 ตัวแปร ได้แก่ เพศ การศึกษาของมารดา การศึกษาของบิดา รายได้ ผู้ที่เด็กอาศัยด้วย สถานภาพของบิดามารดา จำนวนพี่น้อง ลำดับการเกิด การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ แบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย แบบควบคุมมากและสัมพันธภาพในครอบครัว และตัวแปรตาม คือ สุขภาพจิตของเด็กด้านสัมพันธภาพทางสังคม พบว่า ตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตของเด็กด้านสัมพันธภาพทางสังคม ในระดับต่ำ ($R = 0.285$) และสามารถอธิบายความผันแปรของสุขภาพจิตในระดับน้อย คือ พยากรณ์ได้เพียงร้อยละ 8.1 ($R^2 = .081$) (ตารางที่ 4.46) โดยมีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็กด้านสัมพันธภาพทางสังคมเพียง 2 ตัวแปร ได้แก่ เพศ (เด็กชายมีระดับปัญหาด้านสัมพันธภาพทางสังคมน้อยกว่าเด็กหญิง) และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก (เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากมีปัญหาด้านสัมพันธภาพทางสังคมน้อยกว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย)

ตารางที่ 4.46

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตด้านสัมพันธภาพทางสังคม

ตัวแปร	B	Std.Err	Beta	t	Sig.
-เพศ	-.504	.181	-.140	-2.787	.006
-การศึกษาของมารดา	-.160	.083	-.104	-1.922	.055
-การศึกษาของบิดา	9.873E02	.078	.070	1.266	.206
-รายได้	-.125	.126	-.052	-.992	.322
-ผู้ที่เด็กอยู่อาศัยด้วย	-.400	.234	-.104	-1.710	.088
-สถานภาพสมรสของบิดามารดา	.208	.214	.059	.973	.331
-จำนวนพี่น้อง	-2.008E02	.055	-.020	-.363	.717
-ลำดับการเกิด	-1.649E02	.740	-.012	-.222	.825
-การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน	-.489	.313	-.106	-1.559	.120
-การเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์	4.469E02	.208	.012	1.214	.830
-การเลี้ยงดูแบบมองโทษทางจิตมากกว่าทางกาย	.279	.148	.104	1.890	.060
-การเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก	.371	.180	.114	2.064	.040
-สัมพันธภาพในครอบครัว	.344	.189	.122	1.817	.070

R = .285

R² = .081R² Adj. = .051

F = 2.707

Sig. = .001

จากการวิเคราะห์หัตถดอยพหุคูณเพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ต่อสุขภาพจิตของนักเรียนที่กล่าวมา พบว่า

1. การอบรมเลี้ยงดูเด็กเป็นปัจจัยที่ชี้แนวโน้มนៃของการมีสุขภาพจิตของเด็ก โดยพบว่า

- 1.1 เด็กหญิงที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักน้อยและใช้เหตุผลน้อยมีสุขภาพจิตด้านอารมณ์
- 1.2 เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ลงโทษทางกายมาก และถูกควบคุมน้อยมีสุขภาพจิตด้านอยู่ไม่นิ่ง โดยเฉพาะเป็นเด็กที่อยู่กับพ่อแม่จะมีปัญหามากกว่าเด็กที่อยู่กับพ่อหรือแม่ตามลำพัง หรือผู้ปกครองอื่น ๆ
- 1.3 เด็กชายที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักน้อยและถูกควบคุมน้อย หากมีพี่น้องน้อยจะมีปัญหาด้านพฤติกรรมเกรง แม้จะมีสัมพันธภาพในครอบครัวดีก็ตาม
- 1.4 เด็กชายที่ถูกเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก จะมีสัมพันธภาพทางสังคมดี

2. ปัจจัยด้านครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเด็ก พบว่า

- 2.1 เด็กที่อยู่กับพ่อแม่ แต่ถูกเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ลงโทษทางกายมาก และถูกควบคุมน้อยมีสุขภาพจิตด้านอยู่ไม่นิ่ง
- 2.2 เด็กที่มีพี่น้องน้อย โดยเฉพาะที่เป็นเด็กชาย หากถูกเลี้ยงดูแบบรักน้อยและถูกควบคุมน้อย ถึงแม้จะมีสัมพันธภาพในครอบครัวดี มีแนวโน้มน่าจะมีพฤติกรรมเกรงได้
- 2.3 เด็กที่อยู่กับพ่อแม่ที่อยู่ด้วยมีแนวโน้มน่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับเพื่อน